

Złożoność obliczeniowa algorytmów

Problemy **NP**-zupełne

Kordian A. Smoliński

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

2024/2025

Problemy NP-zupełne

Treść wykładu

1 SAT

- 3SAT
- MAX2SAT

2 Problemy grafowe

- Pokrycie wierzchołkowe
- Zbiór niezależny i klika
- Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

3 Problemy na zbiorach i liczbach

- Skojarzenie trójdzielne
- Problemy dot. pokryć
- Problemy liczbowe

Problemy **NP**-zupełne

Aby dowieść, że język (problem decyzyjny) L jest **NP**-zupełny, należy:

Problemy **NP**-zupełne

Aby dowieść, że język (problem decyzyjny) L jest **NP**-zupełny, należy:

- 1 dowieść, że język L należy do klasy **NP**;

Problemy **NP**-zupełne

Aby dowieść, że język (problem decyzyjny) L jest **NP**-zupełny, należy:

- 1 dowieść, że język L należy do klasy **NP**;
- 2 skonstruować redukcję wybranego znanego języka **NP**-zupełnego L' do L .

Problemy **NP**-zupełne

Aby dowieść, że język (problem decyzyjny) L jest **NP**-zupełny, należy:

- 1 dowieść, że język L należy do klasy **NP**;
- 2 skonstruować redukcję wybranego znanego języka **NP**-zupełnego L' do L .

Rozpoczynamy zatem od dowiedzenia **NP**-zupełności kilku klasycznych problemów.

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;
- negacją formuły rachunku zdań ϕ_i ;

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;
- **negacją** formuły rachunku zdań ϕ_i ;
- **alternatywą** formuł rachunku zdań $\phi_i \vee \phi_j$;

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;
- **negacją** formuły rachunku zdań ϕ_i ;
- **alternatywą** formuł rachunku zdań $\phi_i \vee \phi_j$;
- **koniunkcją** formuł rachunku zdań $\phi_i \wedge \phi_j$.

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;
- **negacją** formuły rachunku zdań ϕ_i ;
- **alternatywą** formuł rachunku zdań $\phi_i \vee \phi_j$;
- **koniunkcją** formuł rachunku zdań $\phi_i \wedge \phi_j$.

Definicja

Wartościowanie logiczne to odwzorowanie ze skończonego zbioru zmiennych zdaniowych w zbiór **wartości logicznych** **{prawda, fałsz}**.

Definicja

Formuła rachunku zdań może być:

- zmienną zdaniową x_i ;
- **negacją** formuły rachunku zdań ϕ_i ;
- **alternatywą** formuł rachunku zdań $\phi_i \vee \phi_j$;
- **koniunkcją** formuł rachunku zdań $\phi_i \wedge \phi_j$.

Definicja

Wartościowanie logiczne to odwzorowanie ze skończonego zbioru zmiennych zdaniowych w zbiór **wartości logicznych** $\{\text{prawda}, \text{fałsz}\}$.

Definicja

Wartościowanie T **spełnia** formułę ϕ , $T \models \phi$, jeżeli dla tego wartościowania $\phi \mapsto \text{prawda}$.

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicje

literał — zmienna zdaniowa x_i lub jej negacja $\neg x_i$;

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicje

literał — zmienna zdaniowa x_i lub jej negacja $\neg x_i$;

klauzula — alternatywa C_i co najmniej jednego literału;

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicje

literał — zmienna zdaniowa x_i lub jej negacja $\neg x_i$;

klauzula — alternatywa C_i co najmniej jednego literału;

implikant — koniunkcja D_i co najmniej jednego literału;

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicje

literał — zmienna zdaniowa x_i lub jej negacja $\neg x_i$;

klauzula — alternatywa C_i co najmniej jednego literału;

implikant — koniunkcja D_i co najmniej jednego literału;

koniunktywna postać normalna — koniunkcja skończonej liczby klauzul: $\phi = \bigwedge_{i=1}^n C_i$ ($n \geq 1$);

Definicja

ϕ jest **spełnialna**, jeżeli $\exists T: T \models \phi$.

Definicja

ϕ jest **prawdziwa**, $\models \phi$, jeżeli $\forall T: T \models \phi$.

Definicje

literał — zmienna zdaniowa x_i lub jej negacja $\neg x_i$;

klauzula — alternatywa C_i co najmniej jednego literału;

implikant — koniunkcja D_i co najmniej jednego literału;

koniunktywna postać normalna — koniunkcja skończonej liczby klauzul: $\phi = \bigwedge_{i=1}^n C_i$ ($n \geq 1$);

dysjunktywna postać normalna — alternatywa skończonej liczby implikantów: $\phi = \bigvee_{i=1}^n D_i$ ($n \geq 1$).

Twierdzenie

Dla każdej formuły rachunku zdań istnieje równoważna formuła w koniunktywnej postaci normalnej oraz równoważna formuła w dysjunktywnej postaci normalnej.

Twierdzenie

Dla każdej formuły rachunku zdań istnieje równoważna formuła w koniunktywnej postaci normalnej oraz równoważna formuła w dysjunktywnej postaci normalnej.

Problem (SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej istnieje wartościowanie ją spełniające?

Twierdzenie

Dla każdej formuły rachunku zdań istnieje równoważna formuła w koniunktywnej postaci normalnej oraz równoważna formuła w dysjunktywnej postaci normalnej.

Problem (SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej istnieje wartościowanie ją spełniające?

Fakt (Cook–Lewin)

*Problem SAT jest **NP**-zupełny.*

Problem (3SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej trzy literały, istnieje wartościowanie ją spełniające?

Problem (3SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej trzy literały, istnieje wartościowanie ją spełniające?

Fakt

*Problem 3SAT jest **NP**-zupełny.*

Problem (3SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej trzy literały, istnieje wartościowanie ją spełniające?

Fakt

*Problem 3SAT jest **NP**-zupełny.*

Dowód.

3SAT jest podproblemem SAT, który jest w **NP**, więc sam jest w **NP**.

Problem (3SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej trzy literały, istnieje wartościowanie ją spełniające?

Fakt

*Problem 3SAT jest **NP**-zupełny.*

Dowód.

3SAT jest podproblemem SAT, który jest w **NP**, więc sam jest w **NP**.
Redukcja z SAT do 3SAT: Niech $\phi = \bigwedge_{i=1}^m C_i$ nad x_1, \dots, x_n , gdzie $C_i = \bigvee_{j=1}^k x_{ij}$, a x_{ij} są parami różne ($j = 1, \dots, k$).

Dowód (dokończenie).

Jeżeli w C_i mamy $k > 3$, to dodajemy $k - 3$ nowych zmiennych $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$ i zastępujemy C_i przez

$$C'_i = (x_{i_1} \vee x_{i_2} \vee y_{i_2}) \wedge (\neg y_{i_2} \vee x_{i_3} \vee y_{i_3}) \wedge \dots \wedge (\neg y_{i_{k-2}} \vee x_{i_{k-1}} \vee x_{i_k}).$$

Dowód (dokończenie).

Jeżeli w C_i mamy $k > 3$, to dodajemy $k - 3$ nowych zmiennych $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$ i zastępujemy C_i przez

$$C'_i = (x_{i_1} \vee x_{i_2} \vee y_{i_2}) \wedge (\neg y_{i_2} \vee x_{i_3} \vee y_{i_3}) \wedge \dots \wedge (\neg y_{i_{k-2}} \vee x_{i_{k-1}} \vee x_{i_k}).$$

Jeżeli C_i jest spełnialna, to można dobrać wartościowanie dla $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, aby C'_i była spełnialna.

Dowód (dokończenie).

Jeżeli w C_i mamy $k > 3$, to dodajemy $k - 3$ nowych zmiennych $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$ i zastępujemy C_i przez

$$C'_i = (x_{i_1} \vee x_{i_2} \vee y_{i_2}) \wedge (\neg y_{i_2} \vee x_{i_3} \vee y_{i_3}) \wedge \dots \wedge (\neg y_{i_{k-2}} \vee x_{i_{k-1}} \vee x_{i_k}).$$

Jeżeli C_i jest spełnialna, to można dobrać wartościowanie dla $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, aby C'_i była spełnialna.

Jeżeli C'_i jest spełniona dla pewnego wartościowania

$x_{i_1}, \dots, x_{i_k}, y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, to $\exists l \in \{1, \dots, k\}: x_{i_l} = \textbf{prawda}$. Istotnie, gdyby $x_{i_1} = x_{i_2} = \textbf{fałsz}$, to z 1. klauzuli w C'_i wynika, że $y_{i_2} = \textbf{prawda}$. Zatem z 2. klauzuli jest $x_{i_3} = \textbf{prawda}$ lub $y_{i_3} = \textbf{prawda}$. Przypadek 1. kończy rozumowanie, w przypadku 2. kontynuujemy na kolejnej klauzuli itd.

Dowód (dokończenie).

Jeżeli w C_i mamy $k > 3$, to dodajemy $k - 3$ nowych zmiennych $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$ i zastępujemy C_i przez

$$C'_i = (x_{i_1} \vee x_{i_2} \vee y_{i_2}) \wedge (\neg y_{i_2} \vee x_{i_3} \vee y_{i_3}) \wedge \dots \wedge (\neg y_{i_{k-2}} \vee x_{i_{k-1}} \vee x_{i_k}).$$

Jeżeli C_i jest spełnialna, to można dobrać wartościowanie dla $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, aby C'_i była spełnialna.

Jeżeli C'_i jest spełniona dla pewnego wartościowania

$x_{i_1}, \dots, x_{i_k}, y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, to $\exists l \in \{1, \dots, k\}: x_{i_l} = \textbf{prawda}$. Istotnie, gdyby $x_{i_1} = x_{i_2} = \textbf{fałsz}$, to z 1. klauzuli w C'_i wynika, że $y_{i_2} = \textbf{prawda}$. Zatem z 2. klauzuli jest $x_{i_3} = \textbf{prawda}$ lub $y_{i_3} = \textbf{prawda}$. Przypadek 1. kończy rozumowanie, w przypadku 2. kontynuujemy na kolejnej klauzuli itd.

Po przekształceniu kolejnych klauzul powstaje równoważna formuła o co najwyżej 3-składnikowych klauzulach.

Dowód (dokończenie).

Jeżeli w C_i mamy $k > 3$, to dodajemy $k - 3$ nowych zmiennych $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$ i zastępujemy C_i przez

$$C'_i = (x_{i_1} \vee x_{i_2} \vee y_{i_2}) \wedge (\neg y_{i_2} \vee x_{i_3} \vee y_{i_3}) \wedge \dots \wedge (\neg y_{i_{k-2}} \vee x_{i_{k-1}} \vee x_{i_k}).$$

Jeżeli C_i jest spełnialna, to można dobrać wartościowanie dla $y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, aby C'_i była spełnialna.

Jeżeli C'_i jest spełniona dla pewnego wartościowania

$x_{i_1}, \dots, x_{i_k}, y_{i_2}, \dots, y_{i_{k-2}}$, to $\exists l \in \{1, \dots, k\}: x_{i_l} = \textbf{prawda}$. Istotnie, gdyby $x_{i_1} = x_{i_2} = \textbf{fałsz}$, to z 1. klauzuli w C'_i wynika, że $y_{i_2} = \textbf{prawda}$. Zatem z 2. klauzuli jest $x_{i_3} = \textbf{prawda}$ lub $y_{i_3} = \textbf{prawda}$. Przypadek 1. kończy rozumowanie, w przypadku 2. kontynuujemy na kolejnej klauzuli itd.

Po przekształceniu kolejnych klauzul powstaje równoważna formuła o co najwyżej 3-składnikowych klauzulach.

Maszyna Turinga potrzebuje pamięci roboczej tylko na licznik bieżącej klauzuli C_i oraz licznik wygenerowanych nowych zmiennych. Wystarcza pamięć logarytmiczna, więc redukcja dokonuje się w czasie wielomianowym. □

Problem (MAX2SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej dwa literały, istnieje wartościowanie spełniające przynajmniej k klauzul?

Problem (MAX2SAT)

Czy dla danej formuły rachunku zdań zapisanej w koniunktywnej postaci normalnej, w której wszystkie klauzule mają co najwyżej dwa literały, istnieje wartościowanie spełniające przynajmniej k klauzul?

Fakt

*Problem MAX2SAT jest **NP**-zupełny.*

Dowód.

Dla formuły $\phi = \bigwedge_{i=1}^n C_i$ z przypadku problemu 3SAT, każdą klauzulę $C_i = x_i \vee y_i \vee z_i$ przekształcamy na zbiór 10 klauzul postaci:

$$x_i \wedge y_i \wedge z_i \wedge w_i$$

$$\wedge (\neg x_i \vee \neg y_i) \wedge (\neg y_i \vee \neg z_i) \wedge (\neg x_i \vee \neg z_i) \wedge (x_i \vee w_i) \wedge (y_i \vee \neg w_i) \wedge (z_i \vee \neg w_i).$$

Z powyższych klauzul co najwyżej 7 może być spełnionych, co ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy C_i jest spełniona.

Dowód.

Dla formuły $\phi = \bigwedge_{i=1}^n C_i$ z przypadku problemu 3SAT, każdą klauzulę $C_i = x_i \vee y_i \vee z_i$ przekształcamy na zbiór 10 klauzul postaci:

$$x_i \wedge y_i \wedge z_i \wedge w_i$$

$$\wedge (\neg x_i \vee \neg y_i) \wedge (\neg y_i \vee \neg z_i) \wedge (\neg x_i \vee \neg z_i) \wedge (x_i \vee w_i) \wedge (y_i \vee \neg w_i) \wedge (z_i \vee \neg w_i).$$

Z powyższych klauzul co najwyżej 7 może być spełnionych, co ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy C_i jest spełniona.

Jeżeli w przypadku problemu dla 3SAT jest n klauzul, to zredukowaliśmy ten przypadek do przypadku dla MAX2SAT o $k = 7n$.

Dowód.

Dla formuły $\phi = \bigwedge_{i=1}^n C_i$ z przypadku problemu 3SAT, każdą klauzulę $C_i = x_i \vee y_i \vee z_i$ przekształcamy na zbiór 10 klauzul postaci:

$$x_i \wedge y_i \wedge z_i \wedge w_i$$

$$\wedge (\neg x_i \vee \neg y_i) \wedge (\neg y_i \vee \neg z_i) \wedge (\neg x_i \vee \neg z_i) \wedge (x_i \vee w_i) \wedge (y_i \vee \neg w_i) \wedge (z_i \vee \neg w_i).$$

Z powyższych klauzul co najwyżej 7 może być spełnionych, co ma miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy C_i jest spełniona.

Jeżeli w przypadku problemu dla 3SAT jest n klauzul, to zredukowaliśmy ten przypadek do przypadku dla MAX2SAT o $k = 7n$.

To, że MAX2SAT $\in \mathbf{NP}$ i że powyższa redukcja może być wykonana w pamięci logarytmicznej, jest oczywiste. □

Problemy grafowe

Definicja

Graf G to para $G = (V, E)$, gdzie

Problemy grafowe

Definicja

Graf G to para $G = (V, E)$, gdzie
 $V \neq \emptyset$ — zbiór wierzchołków,

Problemy grafowe

Definicja

Graf G to para $G = (V, E)$, gdzie

$V \neq \emptyset$ — zbiór wierzchołków,

$E \subseteq \{\{v, w\} : v \in V \wedge w \in V \wedge v \neq w\}$ — zbiór krawędzi.

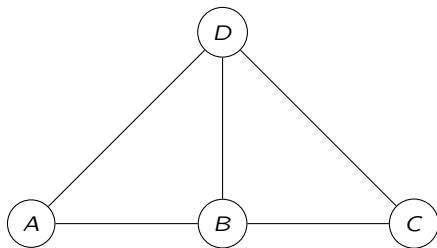
Problemy grafowe

Definicja

Graf G to para $G = (V, E)$, gdzie

$V \neq \emptyset$ — zbiór wierzchołków,

$E \subseteq \{\{v, w\} : v \in V \wedge w \in V \wedge v \neq w\}$ — zbiór krawędzi.

Rysunek: Graf

Pokrycie wierzchołkowe

Definicja

Pokrycie wierzchołkowe grafu $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$\{v, w\} \in E \implies v \in V' \vee w \in V'.$$

Pokrycie wierzchołkowe

Definicja

Pokrycie wierzchołkowe grafu $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$\{v, w\} \in E \implies v \in V' \vee w \in V'.$$

Problem (NODE COVER)

Pokrycie wierzchołkowe

Definicja

Pokrycie wierzchołkowe grafu $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$\{v, w\} \in E \implies v \in V' \vee w \in V'.$$

Problem (NODE COVER)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Pokrycie wierzchołkowe

Definicja

Pokrycie wierzchołkowe grafu $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$\{v, w\} \in E \implies v \in V' \vee w \in V'.$$

Problem (NODE COVER)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma pokrycie wierzchołkowe V' i $|V'| = k$, **nie** w przeciwnym razie.

Pokrycie wierzchołkowe

Definicja

Pokrycie wierzchołkowe grafu $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$\{v, w\} \in E \implies v \in V' \vee w \in V'.$$

Problem (NODE COVER)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma pokrycie wierzchołkowe V' i $|V'| = k$, **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem NODE COVER jest **NP**-zupełny.

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Zbiór niezależny w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V') \implies \{v, w\} \notin E.$$

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Zbiór niezależny w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V') \implies \{v, w\} \notin E.$$

Problem (INDEPENDENT SET)

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Zbiór niezależny w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V') \implies \{v, w\} \notin E.$$

Problem (INDEPENDENT SET)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Zbiór niezależny w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V') \implies \{v, w\} \notin E.$$

Problem (INDEPENDENT SET)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma zbiór niezależny V' i $|V'| = k$,
nie w przeciwnym razie.

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Zbiór niezależny w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V') \implies \{v, w\} \notin E.$$

Problem (INDEPENDENT SET)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma zbiór niezależny V' i $|V'| = k$,
nie w przeciwnym razie.

Fakt

Problem INDEPENDENT SET jest **NP**-zupełny.

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Klika w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V' \wedge v \neq w) \implies \{v, w\} \in E.$$

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Klika w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V' \wedge v \neq w) \implies \{v, w\} \in E.$$

Problem (CLIQUE)

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Klika w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V' \wedge v \neq w) \implies \{v, w\} \in E.$$

Problem (CLIQUE)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Klika w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V' \wedge v \neq w) \implies \{v, w\} \in E.$$

Problem (CLIQUE)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma klikę V' i $|V'| = k$, **nie** w przeciwnym razie.

Zbiór niezależny i klika

Definicja

Klika w grafie $G = (V, E)$ to zbiór $V' \subseteq V$ taki, że

$$(v \in V' \wedge w \in V' \wedge v \neq w) \implies \{v, w\} \in E.$$

Problem (CLIQUE)

Wejście: $G = (V, E)$, $\mathbb{N} \ni k \leq |V|$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma klikę V' i $|V'| = k$, **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem CLIQUE jest **NP**-zupełny.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Ścieżka łącząca w grafie $G = (V, E)$ wierzchołki $v_1 \in V$ i $v_n \in V$ to ciąg $(v_1, v_2, \dots, v_n) \in V^n$ taki, że $\forall i \in \{1, \dots, n-1\}: \{v_i, v_{i+1}\} \in E$.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Ścieżka łącząca w grafie $G = (V, E)$ wierzchołki $v_1 \in V$ i $v_n \in V$ to ciąg $(v_1, v_2, \dots, v_n) \in V^n$ taki, że $\forall i \in \{1, \dots, n-1\}: \{v_i, v_{i+1}\} \in E$.

Definicja

Droga to ścieżka, której wszystkie wierzchołki wewnętrzne są różne: $\forall i, j \in \{1, \dots, n\}: i \neq j \implies v_i \neq v_j$.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Ścieżka łącząca w grafie $G = (V, E)$ wierzchołki $v_1 \in V$ i $v_n \in V$ to ciąg $(v_1, v_2, \dots, v_n) \in V^n$ taki, że $\forall i \in \{1, \dots, n-1\}: \{v_i, v_{i+1}\} \in E$.

Definicja

Droga to ścieżka, której wszystkie wierzchołki wewnętrzne są różne: $\forall i, j \in \{1, \dots, n\}: i \neq j \implies v_i \neq v_j$.

Definicja

Cykl w grafie $G = (V, E)$ to droga zamknięta $(v_1, v_2, \dots, v_n, v_1) \in V^{n+1}$.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Cykl Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to cykl $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}, v_1) \in V^{|V|+1}$ przechodzący przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Cykl Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to cykl $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}, v_1) \in V^{|V|+1}$ przechodzący przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN CYCLE)

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Cykl Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to cykl $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}, v_1) \in V^{|V|+1}$ przechodzący przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN CYCLE)

Wejście: $G = (V, E)$

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Cykl Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to cykl $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}, v_1) \in V^{|V|+1}$ przechodzący przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN CYCLE)

Wejście: $G = (V, E)$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma cykl Hamiltona; **nie** w przeciwnym razie.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Cykl Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to cykl $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}, v_1) \in V^{|V|+1}$ przechodzący przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN CYCLE)

Wejście: $G = (V, E)$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma cykl Hamiltona; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem HAMILTONIAN CYCLE jest **NP**-zupełny.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Droga Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to droga $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}) \in V^{|V|}$ przechodząca przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Droga Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to droga $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}) \in V^{|V|}$ przechodząca przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN PATH)

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Droga Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to droga $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}) \in V^{|V|}$ przechodząca przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN PATH)

Wejście: $G = (V, E)$

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Droga Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to droga $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}) \in V^{|V|}$ przechodząca przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN PATH)

Wejście: $G = (V, E)$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma drogę Hamiltona; **nie** w przeciwnym razie.

Cykl Hamiltona i droga Hamiltona

Definicja

Droga Hamiltona w grafie $G = (V, E)$ to droga $(v_1, v_2, \dots, v_{|V|}) \in V^{|V|}$ przechodząca przez wszystkie wierzchołki grafu, tzn. $\forall v \in V \exists i \in \{1, \dots, |V|\} : v = v_i$.

Problem (HAMILTONIAN PATH)

Wejście: $G = (V, E)$

Wyjście: **tak**, jeżeli G ma drogę Hamiltona; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem HAMILTONIAN PATH jest **NP**-zupełny.

3 Problemy na zbiorach i liczbach

- Skojarzenie trójdzielne
- Problemy dot. pokryć
- Problemy liczbowe

Problem (TRIPARTITE MATCHING)

Problem (TRIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y, Z , parami rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y \times Z$

Skojarzenie trójdzielne

Problem (TRIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y, Z , parami rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y \times Z$

Wyjście: **tak**, jeżeli istnieje *skojarzenie*:

$\exists M \subseteq R: (x, y, z) \in M \wedge (x', y', z') \in M \wedge (x, y, z) \neq (x', y', z') \implies x \neq x' \wedge y \neq y' \wedge z \neq z'$; **nie** w przeciwnym razie.

Skojarzenie trójdzielne

Problem (TRIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y, Z , parami rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y \times Z$

Wyjście: **tak**, jeżeli istnieje **skojarzenie**:

$\exists M \subseteq R: (x, y, z) \in M \wedge (x', y', z') \in M \wedge (x, y, z) \neq (x', y', z') \implies x \neq x' \wedge y \neq y' \wedge z \neq z'$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem TRIPARTITE MATCHING jest **NP**-zupetny.

Skojarzenie trójdzielne

Problem (TRIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y, Z , parami rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y \times Z$

Wyjście: tak, jeżeli istnieje *skojarzenie*:

$\exists M \subseteq R: (x, y, z) \in M \wedge (x', y', z') \in M \wedge (x, y, z) \neq (x', y', z') \implies x \neq x' \wedge y \neq y' \wedge z \neq z'$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem TRIPARTITE MATCHING jest **NP**-zupetny.

Idea dowodu.

Redukcja z 3SAT.

Skojarzenie trójdzielne

Dla porównania:

Problem (BIPARTITE MATCHING)

Skojarzenie trójdzielne

Dla porównania:

Problem (BIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X , Y , rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y$

Skojarzenie trójdzielne

Dla porównania:

Problem (BIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y , rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y$

Wyjście: **tak**, jeżeli istnieje skojarzenie: $\exists M \subseteq R: (x, y) \in M \wedge (x', y') \in M \wedge (x, y) \neq (x', y') \implies x \neq x' \wedge y \neq y'$;
nie w przeciwnym razie.

Skojarzenie trójdzielne

Dla porównania:

Problem (BIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X, Y , rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y$

Wyjście: **tak**, jeżeli istnieje skojarzenie: $\exists M \subseteq R: (x, y) \in M \wedge (x', y') \in M \wedge (x, y) \neq (x', y') \implies x \neq x' \wedge y \neq y'$;
nie w przeciwnym razie.

Fakt

BIPARTITE MATCHING $\in \mathbf{P}$.

Skojarzenie trójdzielne

Dla porównania:

Problem (BIPARTITE MATCHING)

Wejście: zbiory skończone X , Y , rozłączne oraz relacja $R \subset X \times Y$

Wyjście: **tak**, jeżeli istnieje skojarzenie: $\exists M \subseteq R: (x, y) \in M \wedge (x', y') \in M \wedge (x, y) \neq (x', y') \implies x \neq x' \wedge y \neq y'$;
nie w przeciwnym razie.

Fakt

BIPARTITE MATCHING $\in \mathbf{P}$.

Rozwiązanie

Skojarzenie dla BIPARTITE MATCHING można wyznaczyć za pomocą algorytmu *Hopcrofta–Karpa*, który wymaga czasu $O(|R|\sqrt{|X| + |Y|})$.

Problem (EXACT COVER BY 3-SETS)

Problem (EXACT COVER BY 3-SETS)

Wejście: zbiór X taki, że $\exists n \in \mathbb{N}: |X| = 3n$, rodzina podzbiorów $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$ taka, że $\forall U \in \mathcal{S}: |U| = 3$

Problem (EXACT COVER BY 3-SETS)

Wejście: zbiór X taki, że $\exists n \in \mathbb{N}: |X| = 3n$, rodzina podzbiorów $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$ taka, że $\forall U \in \mathcal{S}: |U| = 3$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists \mathcal{C} \subseteq \mathcal{S}: (\bigcup_{U \in \mathcal{C}} U = X) \wedge (\forall x \in X: x \in U \in \mathcal{C} \wedge x \in U' \in \mathcal{C} \implies U = U')$; **nie** w przeciwnym razie.

Problemy dot. pokryć

Problem (EXACT COVER BY 3-SETS)

Wejście: zbiór X taki, że $\exists n \in \mathbb{N}: |X| = 3n$, rodzina podzbiorów $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$ taka, że $\forall U \in \mathcal{S}: |U| = 3$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists \mathcal{C} \subseteq \mathcal{S}: (\bigcup_{U \in \mathcal{C}} U = X) \wedge (\forall x \in X: x \in U \in \mathcal{C} \wedge x \in U' \in \mathcal{C} \implies U = U')$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem EXACT COVER BY 3-SETS jest **NP**-zupełny.

Problem (SET COVERING)

Problem (SET COVERING)

Wejście: zbiór X , rodzina $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$, liczba $\mathbb{N} \ni k \leq |\mathcal{S}|$

Problem (SET COVERING)

Wejście: zbiór X , rodzina $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$, liczba $\mathbb{N} \ni k \leq |\mathcal{S}|$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists \mathcal{C} \subseteq \mathcal{S} : \bigcup_{U \in \mathcal{C}} U = X \wedge |\mathcal{C}| = k$; **nie** w przeciwnym razie.

Problemy dot. pokryć

Problem (SET COVERING)

Wejście: zbiór X , rodzina $\mathcal{S} \subset \mathcal{P}(X)$, liczba $\mathbb{N} \ni k \leq |\mathcal{S}|$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists \mathcal{C} \subseteq \mathcal{S} : \bigcup_{U \in \mathcal{C}} U = X \wedge |\mathcal{C}| = k$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem SET COVERING jest **NP**-zupełny.

Problem (SUBSET SUM)

Problem (SUBSET SUM)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczba $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Problem (SUBSET SUM)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczba $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) = B$; **nie** w przeciwnym razie.

Problem (SUBSET SUM)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczba $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) = B$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem SUBSET SUM jest **NP**-zupełny.

Problemy liczbowe

Problem (SUBSET SUM)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczba $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) = B$; **nie** w przeciwnym razie.

Fakt

Problem SUBSET SUM jest **NP**-zupełny.

Idea dowodu.

Redukcja z EXACT COVER BY 3-SETS. □

Problem (PARTITION)

Problem (PARTITION)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \setminus \{0\}$

Problem (PARTITION)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \setminus \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) = \sum_{a \in A \setminus A'} s(a)$;
nie w przeciwnym razie.

Problem (PARTITION)

Wejście: skończony zbiór A , funkcja $s: A \rightarrow \mathbb{N} \setminus \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli $\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) = \sum_{a \in A \setminus A'} s(a)$;
nie w przeciwnym razie.

Fakt

Problem PARTITION jest **NP**-zupełny.

Problem (KNAPSACK)

Problem (KNAPSACK)

Wejście: skończony zbiór A , funkcje $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$,
 $v: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczby $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, $K \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Problem (KNAPSACK)

Wejście: skończony zbiór A , funkcje $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$,
 $v: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczby $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, $K \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Wyjście: tak, jeżeli

$\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) \leq B \wedge \sum_{a \in A'} v(a) \geq K$; nie
w przeciwnym razie.

Problem (KNAPSACK)

Wejście: skończony zbiór A , funkcje $s: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$,
 $v: A \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, liczby $B \in \mathbb{N} \cup \{0\}$, $K \in \mathbb{N} \cup \{0\}$

Wyjście: **tak**, jeżeli

$\exists A' \subseteq A: \sum_{a \in A'} s(a) \leq B \wedge \sum_{a \in A'} v(a) \geq K$; **nie**
w przeciwnym razie.

Fakt

Problem KNAPSACK jest **NP**-zupełny.